

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIV TA‘LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT
O‘ZBEK TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI**

**O‘ZBEK TILI TARAQQIYOTI VA
XALQARO HAMKORLIK
MASALALARI**

**XALQARO ILMIY-AMALIY
KONFERENSIYA MATERIALLARI**

2025-yil 18-oktabr

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA‘LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT O‘ZBEK
TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI**

**O‘ZBEK TILI TARAQQIYOTI VA XALQARO HAMKORLIK
MASALALARI**

Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya materiallari

2025-yil 18-oktabr

Toshkent – 2025

**KONCHILIK TERMINOTIZIMI VA UNING O‘ZBEK LEKSIK
TIZIMIDAGI O‘RNI THE MINING TERMINOLOGICAL SYSTEM AND
ITS FUNCTIONAL POSITION WITHIN THE UZBEK LEXICAL
STRUCTURE**

DOI: [10.52773/tsuull.conf.2025.18.10/TLQG7789](https://doi.org/10.52773/tsuull.conf.2025.18.10/TLQG7789)

Sobirova Maftuna Jamolovna
Tayanch doktorant
Navoiy davlat universiteti
maftuna.sobirova.95@mail.ru

Annotatsiya. Maqolada o‘zbek tilidagi konchilik terminotizimining shakllanish manbalari, leksik-semantik xususiyatlari hamda uning milliy leksik tizimdagi o‘rni tahlil qilinadi. Tadqiqotda qadimiy turkiy ildizli terminlar, arab, fors, rus va ingliz tillaridan kirib kelgan o‘zlashmalar, ularning semantik moslashuv jarayonlari va milliy til tizimidagi integratsiyasi o‘rganilgan. Konchilik terminlari o‘zbek tili leksikasida ilmiy-texnik subleksika sifatida shakllanib, so‘z yasash modellari, semantik kengayish va normativlashuv jarayonlari orqali tilning ilmiy-texnik salohiyatini boyitadi. Maqolada o‘zbek konchilik terminlarini xalqaro ISO standartlari bilan muvofiqlashtirish zaruriyati, ularni tizimlashtirish va elektron shaklda standartlashtirish istiqbollari asoslab beriladi. Tadqiqot natijalari o‘zbek terminologiyasining xalqaro me‘yoriy tizimlarga yaqinlashuvini, fanlararo kommunikatsiyada o‘zbek tilining nufuzini oshirishini hamda tilning global ilmiy maydonda tanilishiga xizmat qilishini ko‘rsatadi.

Kalit so‘zlar: konchilik terminotizimi, leksik tizim, semantika, terminologik tizim, standartlashtirish, raqamli leksikografiya.

Annotation. This article analyzes the sources of formation, lexical-semantic features and the role of the mining terminological system within the Uzbek lexical structure. The study examines ancient Turkic rooted terms, borrowings from Arabic, Persian, Russian, and English as well as their processes of semantic adaptation and integration into the national linguistic system. Mining terminology of Uzbek has evolved as a specialized scientific and technical sublexicon that enriches the language through word formation models, semantic expansion, and processes of normalization. The article also substantiates the necessity of aligning Uzbek mining terminology with international ISO standards and outlines the prospects for its systematization and digital standardization. The results demonstrate that such efforts contribute to the convergence of Uzbek mining terminology with global standards, enhance the prestige of the Uzbek language in interdisciplinary communication and promote its recognition in the international scientific arena.

Keywords: *mining terminology system, lexical system, semantics, terminological structure, standardization, digital lexicography.*

O‘zbek tili bugungi kunda fan, texnika va ishlab chiqarish sohalarida faol qo‘llanilayotgan, xalqaro maydonda o‘z nufuzini mustahkamlab borayotgan tillardan biridir. Tilning bunday taraqqiyoti, eng avvalo, uning terminologik salohiyatiga, ya’ni ilmiy va texnik atamalarni aniq, tizimli shaklda ifodalash qobiliyatiga bog‘liq. Shu nuqtai nazardan konchilik terminotizimi o‘zbek tilining zamonaviy leksik tizimida muhim o‘rin egallab, fan va ishlab chiqarish terminologiyasining shakllanishi, rivojlanishi hamda xalqaro standartlar bilan uyg‘unlashishiga xizmat qilmoqda. Ushbu tizim o‘zbek tilining ilmiy va texnik tili sifatida global miqyosda tanilishiga, xalqaro ilmiy hamjamiyatda samarali muloqot olib borishiga bevosita hissa qo‘shmoqda. O‘zbek konchilik terminlari qadimiy turkiy til davridan boshlab shakllangan. “Ko‘mir”, “oltin”, “mis”, “ruda”, “shaxta”, “kon” kabi so‘zlar turkiy ildizli bo‘lib, dastlab xalq leksikasidan ajralib chiqqan, keyinchalik esa ilmiy terminlar darajasiga ko‘tarilgan. Til tarixida arab va fors tillari, XIX–XX asrlarda esa rus va ingliz tillari bilan bo‘lgan madaniy va texnik aloqalar natijasida yangi terminologik qatlam paydo bo‘lgan. Rus tilidan “stvol”, “kompessor”, “gorizont”, “nasos”, “konveyer”, ingliz tilidan “drift”, “shaft”, “blast”, arabcha va forsha qatlamdan esa “ma‘dan”, “tosh”, “zar”, “rud”, “simob” kabi atamalar o‘zlashgan. Ular o‘zbek leksik tizimida semantik moslashuv jarayonidan o‘tib, fonetik va grammatik jihatdan milliy tildan o‘rin olgan. Masalan, ruscha *stvol* so‘zi dastlab “vertikal quduq” ma‘nosida ishlatilgan bo‘lsa, bugungi kunda “shaxtaning asosiy o‘qi” degan terminologik mazmunni anglatadi. Konchilik terminlari semantik jihatdan obyektiv voqelikni aks ettiruvchi tizim sifatida shakllanadi va ularning asosiy tarmoqlari quyidagilardan iborat: geologik jarayonlar (qatlam, tog‘ jinslari, ruda tanasi, brekchiya), texnologik jarayonlar (burg‘ilash, maydalash, eritish, portlatish), mexanik va energetik tizimlar (nasos, turbina, mexanizm, kompressor), xavfsizlik va nazorat terminlari (ventilyatsiya, metan, bosim, qoplama). Bu terminlarning ko‘pchiligi polisemantik xarakterga ega bo‘lib, konchilikdan tashqarida ham ishlatiladi. Masalan, “qatlam” so‘zi geologiyada “tog‘ jinslari qatlami” ma‘nosida, tilshunoslikda esa “til sathi” ma‘nosida qo‘llanadi. Bu holat konchilik terminotizimining o‘zbek tilining semantik tuzilishida ko‘p qirrali o‘rin egallashini ko‘rsatadi

O‘zbek tili leksik tizimi ko‘p darajali tuzilishga ega bo‘lib, unda terminlar maxsus qatlamni tashkil etadi. Konchilik terminlari bu tizimda ilmiy-texnik subleksika sifatida faol qatlamdir. Ularning umumxalq leksikasiga ta’siri bir necha yo‘nalishda namoyon bo‘ladi. Birinchidan, semantik kengayish natijasida texnik so‘zlar umumtilga kirib bormoqda (masalan, kon, shaxta, portlash). Ikkinchidan, so‘z yasaliş modellari faollashib, yangi terminlar o‘zbekcha ildizlardan hosil qilinmoqda (qazib olish, rudali qatlam). Uchinchidan, terminologik barqarorlashuv jarayonida ilmiy adabiyotlarda yagona atamalar mustahkamlanmoqda. To‘rtinchidan, normativlashuv yo‘nalishida GOST va ISO standartlariga mos

terminlar tizimi shakllanmoqda. Natijada konchilik terminotizimi o‘zbek tilining zamonaviy ilmiy leksikasini boyituvchi va xalqaro standartlarga yaqinlashtiruvchi asosiy manbaga aylandi.

Bugungi kunda konchilik terminlarini tizimlashtirish va ularni raqamli muhitda qayta ishlash yo‘nalishida muhim ilmiy izlanishlar olib borilmoqda. Olib borilayotgan tadqiqotlar natijasida “Konchilik terminlarining zamonaviy lug‘ati” nomli elektron tezaurusni yaratish bo‘yicha dastlabki ilmiy asoslar ishlab chiqilmoqda. Loyihaning maqsadi o‘zbek konchilik terminlarining leksik-semantik tizimini to‘liq qamrab oluvchi tuzilmani shakllantirishdir. Kelgusida tezaurusda taxminan 3000 dan ortiq terminlarni semantik toifalar bo‘yicha tasniflash, har bir termin uchun ruscha va inglizcha ekvivalentlarni keltirish, sinonimik, antonimik va iyerarxik bog‘lanishlarni aniqlash rejalashtirilgan. Shuningdek, zamonaviy elektron leksikografiya tajribasida Rylova (2009) ta’kidlaganidek, professional lug‘at tizimlari lisoniy ma’lumotlarni strukturalash, semantik aloqalarni avtomatik tarzda modellashtirish hamda foydalanuvchi interfeysida dinamik tahrir imkonini beradi. **Hockey (2000) elektron matnlar va leksik ma’lumotlar bazalarini yaratishda standartlashtirilgan tuzilma, metama’lumotlar va qayta ishlovchi dasturiy interfeyslarning muhimligini ta’kidlaydi.** Shu kabi yondashuvlar Protege platformasida ontologik model yaratish orqali tasnif daraxtini qurish jarayonini takomillashtiradi. Ushbu yondashuv o‘zbek konchilik terminlarini raqamli leksikografiya, sun’iy intellekt (NLP) va avtomatik tarjima tizimlariga integratsiya qilish uchun ilmiy asos bo‘lib xizmat qiladi. Konchilik terminologiyasini chuqurlashtirib o‘rganish, elektron tezaurusni yakunlash va xalqaro axborot tizimlariga integratsiya qilish orqali o‘zbek tili global ilmiy kommunikatsiya tarmoqlarida faol ishtirok etuvchi tilga aylanadi. Shu bois konchilik terminotizimining rivoji nafaqat lingvistik, balki strategik jihatdan ham o‘zbek tilining xalqaro tanilishiga bevosita hissa qo‘shayotgan dolzarb ilmiy yo‘nalishdir.

Xulosa qilib aytganda, O‘zbek tilidagi konchilik terminotizimi milliy leksik tizimning ajralmas va faol rivojlanayotgan qatlami bo‘lib, tilning ilmiy-texnik imkoniyatlarini kengaytiradi va fan tili sifatidagi mavqeini mustahkamlaydi. Konchilik terminlari o‘zbek tilining tarixiy ildizlari, arab-fors, rus va ingliz tillari bilan bo‘lgan madaniy-texnik aloqalari hamda zamonaviy normativlashuv jarayonlari asosida shakllangan murakkab semantik tizimni tashkil etadi. Ushbu tizim so‘z yasaliş modellari, sinonimiya va semantik integratsiya jarayonlari orqali tilning ichki tuzilmasini boyitadi, ilmiy tildagi aniqlik va barqarorlikni ta’minlaydi. Konchilik terminlarini tizimlashtirish, ularning leksik-semantik tahlilini chuqurlashtirish va xalqaro ISO standartlariga muvofiq tasniflash o‘zbek terminologiyasini yangi bosqichga olib chiqadi. Bu jarayon natijasida atamalar o‘zbek tilining zamonaviy ilmiy diskursida yagona standart asosida qo‘llanadi, raqamli leksikografiya va ko‘p tilli axborot tizimlariga integratsiya qilish imkoniyati yaratiladi. Konchilik terminotizimining ilmiy tadqiqi nafaqat tilning ichki tizimini mustahkamlaydi, balki o‘zbek tilining xalqaro miqyosda tanilishi,

fan va texnika tili sifatidagi nufuzining oshishiga ham xizmat qiladi. Bu yo‘nalish o‘zbek tilining global ilmiy hamjamiyatda faol ishtirokini ta‘minlaydigan strategik ahamiyatga ega lingvistik yo‘nalishdir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Sobirova M. & Abjalova M. *The Historical Evolution of Mining Terminology in Turkic Languages*. In *Proceedings of the IEEE 3rd International Conference on Problems of Informatics, Electronics and Radio Engineering*. Pp. 1790–1793. DOI: 10.1109/PIERE62470.2024.10804923. 2024.
2. ISO 704:2009. *Terminology work — Principles and methods*. Geneva: International Organization for Standardization, 2009.
3. ISO 25964-1: 2011. *Information and documentation — Thesauri and interoperability with other vocabularies*. Geneva: International Organization for Standardization, 2011.
4. Cabré, M. T. *Terminology: Theory, Methods and Applications*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company. 1999.
5. Temmerman, R. *Towards New Ways of Terminology Description: The Sociocognitive Approach*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company. 2000.
6. Rylova A. *Professional’nye sistemy dlya sozdaniya slovarey kak rabochiy instrument leksikografa // Slovo i slovar’ Vocabulum et vocabularium: sb. nauch. tr. po leksikografii*. – Grodno: GrGU im. Y. Kupaly.– S. 45–52. 2009.
7. Hockey S. M. *Dictionaries and lexical databases // Electronic Texts in the Humanities: Principles and Practice*. – Oxford & New York: Oxford University Press,. – P. 146–171. 2000.

MUNDARIJA

<i>Sirojiddinov Shuhrat</i>	O'zbek tili – xalqaro maydonda!	
I SHO‘BA. O‘ZBEK TILSHUNOSLIGI VA TILSHUNOSLIKNING NAZARIY MASALALARI		
<i>Ashirboyev Samixon</i>	O'zbek adabiy tilining tayanch dialektini belgilash yo'lida	6
<i>Hakimova Muhayyo, Rahmatova Feruza</i>	O'zbek tilida kognitiv metonimiya	11
<i>Juraqobilova Xamida</i>	She'riy asarlarda kognitiv metaforalar shakllanishida lingvomadaniy omillarning ta'siri	17
<i>Mustafayev Fizuli</i>	Kino dilində söz birləşməsi və qoşa sözlər haqqında	24
<i>Jabborov Baxrom, Sharipova Sarvinoz, Istamova Shohista.</i>	O'zbek iboralarining milliy mentalitetni ifodalashdagi o'rni	32
<i>Turdiboyev Tohir</i>	Yordamchi so'zlar masalasiga doir ayrim qarashlar	37
<i>Abjalova Manzura</i>	Hozirgi o'zbek tili leksik sathiga doir ba'zi masalalar	42
<i>Sheronov Boyirboy</i>	Sintaktik sathda mazmuniy-shakliy nomutanosiblik haqida	50
<i>Madjidova Dilorom</i>	Современные методы и проблемы прикладного языкознания	54
<i>Tolipova Dildora</i>	Лакуны в узбекских письменных литературных источниках и проблемы их перевода	59
<i>Elova Dilrabo</i>	O'zbek tilshunosligida uslubiy xoslanishni farqlash xususidagi qarashlar	67
<i>Abdullayev Jumanazar</i>	Yangi O'zbekistonning mumtoz tilshunoslik merosi, zamonaviy lingvistik qadriyati	73
<i>Israilova Saodat</i>	Turk va o'zbek tillarida rang bildiruvchi leksemalar semantikasi	84
<i>Kasimova Ziyoda</i>	Cho'lponning "Kecha va kunduz" romanidagi frazeologik birliklarning badiiy-uslubiy tahlili	88
<i>Baxodirova Shaxlo</i>	Lakuna va realiya munosabati	92

<i>Hakimov Dilshod</i>	“Biz” va “o‘z” olmoshlarining o‘zbek tilidagi funksional maqomi: struktur-semantik tahlil	98
<i>Kurbanbayev Otabek, Qodirberganova Dilnura</i>	O‘tkir Hoshimov asarlarida so‘z birikmasining turlari O‘tkir Hoshimov asarlarida so‘z birikmasining turlari	107
<i>Allaquliyeva Qunduz</i>	Ixtionimlarning lingvistik va ekstralingvistik omillar asosida yangi ma’no ifodalashi	113
<i>Isoqulova Qunduz</i>	So‘z-gaplarning noverbal vositalar bilan ifodalanishi	117
<i>Ismayilli Ayshen</i>	Sintaktik yolla yaranan mikrotoponimlar xulasə	122
<i>Davronova Zarnigor</i>	Sadriddin Ayniyning “Sudxo‘rning o‘limi” qissasidagi antroponimlarining kognitiv-semantik tahlili	132
<i>Muzaffarova Zarrina</i>	Metonimiyaning konseptual modellari	136
<i>Yusupova Aziza</i>	Metaforaning she’riy matnlarda aks etishi	140
<i>Mamarasulova Maftuna</i>	Fonosemantik g‘oyalarning rivojlanish bosqichlari	146
<i>Abdurasulova Dilnoza</i>	Ayollar nutqida konnotatsiya va murojaat birliklarining pragmatik xususiyatlari	151
<i>Soqiyeva Shirin</i>	Tilshunoslikda konseptni o‘rganishda til va madaniyatning o‘rni	157
<i>Abruyeva Zaxro</i>	O‘zbek tilidagi murojaat shakllarining konseptual tuzilishi	160
<i>Bovmanova Bashorat</i>	O‘zbek tilida halollik tushunchasining leksik-semantik ifodalanishi	164
<i>Jumaniyozova Charos</i>	Hajm-o‘lchov bildiruvchi sifatlarning nisbiylik xususiyati	168
<i>Xayrullayeva Ra’no</i>	Kichraytirish qo‘shimchalarining nutqdagi ahamiyati	172
<i>Tursunova Sojidadxon</i>	“Fayzining amakisi” hikoyasidagi nutqiy akt vositasida ifodalangan ironiyalar tahlili	177

<i>Utegenova O'g'iloy</i>	Badiiy asarlarda tasviriy ifodalar	181
<i>Maxmudova Matluba</i>	Qaratqich kelishigi semantikasiga doir ayrim mulohazalar	185
<i>Xolmamatova Sarvinozxon</i>	Konnotatsiya va konnotativ birliklarning o'rganilganlik darajasi hamda turlari	191
<i>Turg'unboyeva Dilnoza</i>	Zamonaviy tilshunoslikda miqdor kategoriyasining o'rni	199
<i>O'ralova Nargiza</i>	Parsellyatsiya va metaforaning o'zaro aloqadorligi	204
<i>Jabborova Aziza</i>	O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning BMT Bosh Assambleyasining 72-sessiyasida so'zlagan nutqidagi evfemizmlarning morfologik tahlili	209
<i>Odilova Dilobar</i>	Jahon tilshunosligida o'xshatishlarning ilmiy tadqiqi	214
<i>Nazarov Qobilbek</i>	Turli tizimdagi tillarda soma komponentli maqollarning tasniflanishi	218
<i>Mullaboyeva Shirin</i>	Til, estetik tafakkur va didning paremiologik birliklarda ifodalanishi	226
<i>G'aybullayev Erkinjon</i>	O'zbek madaniyatini ifoda etishda lakunalarning roli: Cho'lpon asarlari misolida	230
<i>Oripova Mavluda</i>	Sinestezik metaforalarning lingvomadaniy xarakteri:sinestezik metafora va milliy o'ziga xoslik	240
<i>Otaxonova Sohiba</i>	Antroponimlarning internet va yangi media makonidagi o'rni	245
<i>Shodmonaliyeva Yulduz</i>	Modallik bilan tasdiq-inkor kategoriyasining o'zaro munosabati	250
<i>Sobirova Maftuna</i>	Konchilik terminotizimi va uning o'zbek leksik tizimidagi o'rni	256
<i>Umarova Shahzoda</i>	O'zbek tilshunosligining kombinator lingvistikaning shakllanishidagi o'rni	260
<i>Turg'unova Maftuna</i>	Til taraqqiyotida kognitiv tilshunoslikning o'rni	270
<i>Muratova Nafisa</i>	Tilak va tabrik nutqiy aktida ekstralingvistik	274

	vositalarning o'rni	
<i>Murotov Hamro</i>	Reklama matnlarining tasnifi	280
<i>Normuminov Laziz</i>	Qo'chqor Norqobil hikoyalarida xalqona so'zlashuv, ibora va maqollarning qo'llanishi	285
II SHO'BA. AMALIY TILSHUNOSLIK VA LINGVODIDAKTIKA MUAMMOLARI.		
<i>Xolmanova Zulxumor</i>	Tilning ma'lumotlarni saqlash va yetkazish funksiyasi	289
<i>Qurbonova Munavvara</i>	Ontolingvistika va pragmalolingvistika munosabatida deytik birliklarning o'rni	297
<i>Ruzibayeva Nigoraxon</i>	Psychological needs in the language classroom	303
<i>Abdurahmonova Muqaddas</i>	Ментальные омонимы в когнитивной лингвистике	308
<i>Umurzoqova Marhabo</i>	Badiiy matnda ayol lisoniy shaxs tiplari xususida	317
<i>Abjalova Manzura</i>	O'zbek tili multikorpusi – zamonaviy ta'limiy tizim	321
<i>Ruzmetova Novval</i>	Роль узбекских народных традиций в социокультурном развитии студентов	326
<i>G'ulomova Nargiza</i>	Alisher Navoiy mualliflik korpusini yaratishda statistik ma'lumotlarning muhimligi	335
<i>Dedaxanova Muazzam</i>	Lingvistik ekspertizaning yuzaga kelishi va shakllanish tarixi	344
<i>Shamsiyeva Manzura</i>	Animatsion filmlarning aksiolingvistik jihatlari	347
<i>Xudaykulova Shaxnoza</i>	O'zbek tili diskursida global qadriyatlarining aksiolingvistik integratsiyasi	353
<i>Ibragimova Sayyora</i>	Псевдонимы узбекских и русских писательниц: генезис, семантика и когнитивные особенности	357
<i>Tilyabayev Kamil</i>	Благодарные: из эмоционального опыта	361

	изучения узбекского языка как второго	
<i>Alimardanov Elyor</i>	Xorazm dialektal zonasining qipchoq shevali areallari	369
<i>Bozorova Sabohat</i>	Gazeta tili va publitsistik janrlarning lingvostilistik xususiyatlari	372
<i>Abduvoxidova Mavzuna</i>	Обучение грамматике в условиях коммуникативного подхода	377
<i>Mamadayupova Vasila</i>	Katta yoshdagilarning xorijiy til o'rganishi	381
<i>Azizova Feruza</i>	Raqamli texnologiyalarning til evolyutsiyasiga ta'siri: XXI asrda yozma va og'zaki muloqotning transformatsiyasi	385
<i>Abdullayeva Roxila</i>	Xarakter ifodalovchi birliklarning freym tahlili	389
<i>Yusupova Shahzoda</i>	Suggestiv nutq ta'sirchanligini oshirishda sifatlarning o'rni	393
<i>Mamirova Xayriniso</i>	Ko'p ma'noli so'zlarni qayta ishlashning gibrid modellari	398
<i>Nabiyeva Parvina</i>	Assotsiativ tezaurus: til tasviri va inson ongining modellashtirilishi	405
<i>O'rinova Zarifa</i>	Iqtiboslarning intertekstual tezaurusda aks etishi	410
<i>Rayimjonova Matluba</i>	Rauf Parfi she'riyati leksikasini chastotali lug'at asosida tadqiq qilish muammolari va yechimlari	414
<i>Turobova Nargiza</i>	Ulug'bek Hamdam ijodining lingvopragmatik tahlilida presuppozitsiya	418
<i>Abdullajonova Madina</i>	"Fiziologik xatolar"ni disgrafiyadan farqlash masalasi	424
<i>Pulatova Umriniso</i>	Yoshlar slengining ayrim o'ziga xos hududiy xususiyatlari	428
<i>Imomova Ismigul</i>	Dramatik matnlarda qo'llanilgan barqaror birikmalar va maqollarning intertekstual ohang va mazmunini boyitishdagi roli	435
<i>Arolova Nafisa</i>	Til o'zlashtirishda leksik portlash hodisasi	440
<i>Tursunboyeva Fayiza</i>	Korpus lingvistikasining diniy matnlardagi o'rni	443

<i>Amrullayeva Mohinur</i>	O'zbek tilidagi ayrim fe'l-atvor frazemalarining semantik tasnifi va uslubiy xususiyatlari	450
<i>Mirnosirova Dilbar</i>	Bolalar verbal assotsiatsiyalarining ayrim sintaktik xususiyatlari	454
<i>Aminova Zilola</i>	Darsdan tashqari mashg'ulotlarda o'zga tili o'quvchilarning nutqini o'stirish	462
<i>Muratova Ademi</i>	Multilingualism and bilingualism in turkic-speaking countries: contemporary challenges and development prospects	466
<i>Umurzakova Zuxraxon</i>	Ona tili darslarida interaktiv raqamli resurslarni tatbiq etishning didaktik qulayligi	472
<i>Maxmudjonova Nargizaxon</i>	Tilshunoslarga bog'lab berilgan tomorqa...	477
III SHO'BA. MADANIYATLARARO MULOQOT VA O'ZBEK TILI TARAQQIYOTI		
<i>Uluqov Nosirjon, Solixodjayeva Xavasxon</i>	O'zbek sayillari va ayrim turk bayramlarining etnolingvistik hamda lingvokulturologik tahlili	481
<i>Mirzodjanova Malika</i>	Сравнительный семантический анализ употребления английских “over”, “above” и их таджикских эквивалентов	489
<i>Komilova Gavharoy</i>	Nutq tadqiqida yangi yondashuvlar	484
<i>Pulatova Zamira</i>	Роль межкультурной коммуникации в процессе изучения языков	497
<i>Moldokulova Elina</i>	Сохранение узбекской культурной идентичности через язык и традиционный костюм в эпоху глобализации	501
<i>Yo'ldoshxonov Javohirbek</i>	Микротопонимы как ономастическая реалия: сравнительный анализ ташкента и лондона	505
<i>Abduqodirova Zebo</i>	The role of lingvocultural competence in the translation of specialized ecological texts. (English and Uzbek languages)	509

<i>Otamirzayeva Sug'diyona</i>	Teaching legal english in uzbek context: challenges of terminology	514
<i>Sayfiyeva Komila</i>	Fitonim komponentli o'zbek va ingliz maqollarining madaniyatlararo qiyosiy tadqiqi	521
<i>Madjidova Maftuna</i>	Лингвосоматические единицы которые характерные для арабской культуры	529
<i>Xasanova Sohijamol</i>	Ingliz va o'zbek tillarida "yaxshilik" va "yomonlik" kategoriyalarining lingvokulturologik tahlili	534
<i>Lafasova Mavjuda</i>	Xorij tilshunosligida o'xshatishlar tadqiqi	539
<i>Olimova Mushtariybonu</i>	O'zbek va ingliz xalq maqollaridagi "omad" va "omadsizlik" konseptlarining qiyosiy tahlili	544
IV SHO'BA. O'ZBEK TILINING XORIJDA O'QITILISHI VA O'ZARO HAMKORLIK MASALALARI		
<i>Akalin Ahmet</i>	<i>Kültür Taşıyıcısı Olarak Özbek Dilinin Diplomatik Fonksiyonu</i>	549
<i>Rahmonqulov Abdunazar</i>	O'zbek va tojik tillari interferensiyasi haqida	555
<i>Rafibayeva Nasiba, Mingboyeva Oypari</i>	Лингвистика и страноведческий аспект в преподавании иностранного языка	559
<i>Xakimova Mavzunadjon</i>	Лингвистическое табу и стратегия эвфемизации в таджикском и английском языках	563
<i>Musurmankulova Shaxribon</i>	Turk tiliga xos ayrim frazemalar tahlili	569
<i>Xodjayeva Mashhura</i>	Влияние глобализационных тенденций на методику обучения иностранным языкам	576
<i>Erkaboyeva Havojon</i>	Translation studies and the internationalization of the uzbek language	581

<i>Axmedova Niluzar</i>	Emotsional leksikaning semantik-pragmatik talqini: ingliz va o'zbek tillari misolida	584
V SHO'BA. TIL TARIXI VA TURKIY TILLAR TADQIQOTLARI		
<i>Seyhan Tanju</i>	Ali Şir Nevâyî ve Üslubunda Fiillerin Yeri	589
<i>Abdushukurov Baxtiyor</i>	O'zbek tilining tarixiy takomili va buguni	604
<i>Rahimi Farhad</i>	Nezrali'nin Çağatay Türkçesi Sözlüğünün Yanlışıları Üzerine	611
<i>Jafarzade Vahide</i>	Mustafa Zəririn "Siyərün-nəbi" əsəri haqqında bəzi qeydlər	640
<i>Muhammadiyahva Dilafro 'z</i>	"Boburnoma" parallel korpusini yaratishdagi tarjima tamoyillari	650
<i>Bo'ronov Anvar</i>	Poloves-qipchoq tillari maishiy leksikasi milliy identifikatsiyalash mezoni sifatida	657
<i>Xo'janiyazova Shahnoza</i>	Alisher Navoiyning "Sab' ai sayyor" asaridagi idish-tovoq nomlarining leksik-semantik xususiyatlari	665
<i>Xolmurodova Mushtariy</i>	"Nasoyim ul-muhabbat" asaridagi tibbiy terminlar tahlili	670
<i>Mirzayeva Ulker</i>	Yunan mənəbələrində işlənən Azərbaycan antroponimlərinin leksik-semantik təhlili	676
<i>Babazade Rahshane</i>	Mustafa Zəririn "Yüz hədis və yüz hekayə" əsərində zərflər	684
<i>Yodgorov Hamid</i>	"Qo'noq" umumturkiy leksemasining etimologiyasi	697
<i>O'razova Iqbol</i>	Frazemalar kognitiv semantikaning o'rganish obykti sifatida	701
<i>Azizzade Turkan</i>	R.O.Şor Yafəs-türk dil əlaqələri haqqında	705
<i>Saygin Muhterem</i>	Klasik Türk Edebiyatının Doğu Sahasında Sevgili İçin Kullanılan Bir İfade Körke Bay (Körkke Bay,	711

	Görge Bay)	
<i>Hamishog'lu Meryem</i>	Türkçenin İlk Sözlüğü Dîvânu Lugâti't-Türk'ten Özbek Türkçesine Bitki Adları	718
<i>Bakirov Qudratillo</i>	Turkiy dunyoda vaqt tushunchasi va uning o'rganilishi	734
<i>Sattorova Shahnoza</i>	O'zbek va turk tillarida bir xil etimologiyaga ega o'simlik nomlarining qiyosiy tahlili	739
<i>Maqsudova Feruza</i>	Muqaddas qadamjo nomlari – onomastika sohasining o'rganish obyekti sifatida	745
<i>Azizova Nilufar</i>	“Devonu lug'otit turk”dagi o'z qatlamga oid ijtimoiy munosabat semali leksemalar	750
<i>O'tkirbek Muhammad Sobir</i>	Arba'in she'rlarda “hayit” so'zining lingvopoetik timsollari	756
<i>Siddiqova Naimaxon</i>	Eskirgan so'zlarning eskirmagan ma'nolari	760
<i>Qasimova Sema</i>	“Kitabi-Dədə Qorqud” matnlərində qadin-kishi müraciət formalarinin üslubi, linqvistik və psixolinqvistik tahlili	766
<i>Turdiyeva Roza</i>	O'zbek, qoraqalpoq va ingliz tillaridagi maqollarda zoonimlarning umumiy va milliy xususiyatlari	774